

ною, мамою, бабусею, мудрою порадицею та надійним другом для колег, усіх, хто потребує її підтримки та допомоги.

Дирекція Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, колеги, друзі щиро вітають глибокошановану Наталію Рафаелівну Малишеву та щиро бажають активного творчого довголіття, нових звершень, міцного здоров'я та сімейного благополуччя.

ДО ЮВІЛЕЮ ЗАСНОВНИЦІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ШКОЛИ ПРАВОВОЇ ПОЛІТОЛОГІЇ І. О. КРЕСІНОЇ

10 серпня 2017 р. свій 65-літній ювілей відзначила Ірина Олексіївна Кресіна – широковідомий в Україні та поза її межами вчений, етнополітолог, засновниця української школи правової політології, яка разом зі своїми численними учнями досліджує політико-правові засади державотворчих, суспільно-політичних процесів.

Народилася Ірина Олексіївна 10 серпня 1952 р. у місті Києві. У 1974 р. закінчила Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка (нині – Київський національний університет імені Тараса Шевченка). У 1974–1975 рр. вона працювала вчителькою у середній школі у м. Києві, у 1975–1992 рр. – науковим редактором, завідувачем редакції суспільно-політичної літератури правління Товариства «Знання» України. З 1984 по 1988 р. навчалася в аспірантурі Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, у 1990 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. У 1994 р. їй було присвоєно вчене звання доцента.

У 1990–2001 рр. І. О. Кресіна працювала за сумісництвом доцентом кафедри політичних наук Київського національного університету будівництва і архітектури. У 1992–1995 рр. – доцент кафедри українознавства Київського інституту сухопутних військ, у 1995–1999 рр. – доцент кафедри політології Київського інституту «Слов'янський університет». У 1995–1998 рр. Ірина Олексіївна навчалася у докторантурі на кафедрі політичних наук Київського національного університету будівництва і архітектури. У 1999 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук на тему «Українська національна свідомість у контексті сучасних політичних процесів». Саме з цієї фундаментальної праці розпочалося її становлення як відомого етнополітолога. Вчене звання професора було присвоєно Ірині Олексіївні у 2001 р.

З 1999 р. І. О. Кресіна присвятила себе роботі в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, де спочатку працювала завідувачем Центру з підготовки 6-томної «Юридичної енциклопедії», а з 2002 р. очолила створений нею відділ правових проблем політології. При цьому Ірина Олексіївна продовжувала, за сумісництвом, викладацьку діяльність – на посаді професора кафедри політології Національного університету «Києво-Могилянська академія» (з 1999 по 2006 р.), кафедри політичних наук Київського національного університету будівництва і архітектури (2001–2008 рр.). Поза тим у 2003–2004 рр. вона була головним редактором Видавничого Дому «Ін Юре». У 2003 р. Ірину Олексіївну було обрано академіком Української академії політичних наук, у 2006 р. їй було присуджено почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки».

України», а в 2009 р. обрано членом-кореспондентом Національної академії правових наук України.

З 2000 р. Ірина Олексіївна є членом Експертної ради МОН (ВАК) України з філософських, політичних та соціологічних наук, членом Наукової ради Державного комітету України у справах національностей та релігій, вченим секретарем Експертної ради з історії, філософії і політології та Науково-методичної комісії з політології Міністерства освіти і науки України. Також з 2000 р. Ірина Олексіївна є членом (з 2014 р. – заступник голови) Спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій з політичних наук в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.

Протягом багатьох років Ірина Олексіївна є головним редактором збірника наукових праць «Держава і право». Під її керівництвом це видання стало виходити регулярно, набуло статусу фахового, досягло рівня одного з найпрестижніших періодичних юридичних і політологічних видань країни. Також вона є заступником головного редактора фахового наукового журналу «Судова апеляція», який видається щокварталу з 2005 р. Інститутом та Апеляційним судом м. Києва і який зусиллями Ірини Олексіївни став широкознаним і цікавим для науковців.

Ірина Олексіївна – не лише видатний академічний вчений, вона практикуючий політолог і юрист, відомий своєю небайдужістю до долі України, її іміджу за кордоном. У 2006–2010 рр. вона представляла Україну в Комітеті Ради Європи з питань захисту національних меншин; була членом Ради з етнонаціональної політики при Президентові України; у 2007–2010 рр. – членом Міжвідомчої робочої групи з питань протидії ксенофобії, міжетнічній та расовій нетерпимості; у 2007–2010 рр. працювала в складі робочої групи з підготовки щорічних Послань Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє і зовнішнє становище України». Вона також була членом Міжвідомчої робочої групи з розробки законодавства України з етнонаціональної політики Міністерства юстиції України та Держкомнацрелігій. З 2016 р. Ірина Олексіївна – член Експертної ради при Міністерстві культури України з питань дотримання прав представників національних меншин. Також І. О. Кресіна є членом Науково-координаційної ради з фундаментальних досліджень НАН України; членом Постійної комісії за науковими напрямками при Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України.

І. О. Кресіна – організатор багатьох методологічних семінарів, наукових конференцій, «круглих столів», автор понад 400 наукових праць, у тому числі монографічних, з проблем державного будівництва, розвитку політичної і правової систем, конституційної і судової реформ, захисту прав людини і національних меншин, адміністративно-територіального устрою України, реформування публічної влади, державної етнонаціональної політики, розвитку громадянського суспільства. Повна бібліографія праць та основні досягнення науковця зафіксовані у виданій до її ювілею книзі (*Кресіна Ірина Олексіївна: до 65-річчя від дня народження / Упорядники: В. А. Явір, О. М. Стойко. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2017. 160 с.*).

Ірині Олексіївни небайдужа доля України, вона бере активну участь в її розбудові. Вона є авторкою законопроектів щодо змін до законодавства України, зокрема до Конституції України, до партійного, етнонаціонального, кримі-

нального, адміністративного законодавства, здійснює експертну діяльність на запити органів державної влади, громадських організацій, бере участь у підготовці аналітичних матеріалів для органів державної влади України. Результатом активної участі І. О. Кресіної у законотворчій роботі стали підготовлені нею у співавторстві із науковими співробітниками відділу законопроектів «Про Концепцію державної етнополітичної політики України», «Про сучасну модель адміністративно-територіального устрою України», «Про національні меншини в Україні», «Концепція гуманітарного розвитку України на період до 2020 року» та ін. Також вона здійснювала наукову експертизу численних нормативно-правових актів, законопроектів. Під керівництвом Ірини Олексіївни було виконано низку важливих і актуальних наукових проєктів з проблематики запобігання сепаратизму в демократичному суспільстві (2014), етнополітичної безпеки України та протидії дезінтеграції держави (2015), вироблення моделі політики реінтеграції Донбасу і Криму (2016), деокупації та відновлення територіальної цілісності держави (2017).

Досягнення Ірини Олексіївни – це результат її багаторічної систематичної напруженої праці. Вона належить до непересічних особистостей з великої літери, які самі себе створили, проклали власний шлях важкою, наполегливою, невтомною працею і стали дороговказом для цілої плеяди науковців. Тож не випадково, поряд з вагомими, загальноновизнаними досягненнями в галузі етнополітології, вона створила власну наукову школу правової політології з високими стандартами і вимогами до якості наукових досліджень. Під її керівництвом 17 здобувачів захистили докторські дисертації, 28 – кандидатські дисертації з політичних та юридичних наук.

За високі досягнення в розвитку науки, підготовку наукових кадрів і активну громадську діяльність Ірині Олексіївни було присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (2006) та нагороджено Орденом княгині Ольги III ступеня (2012). Також її відзначено низкою інших державних та відомчих нагород і премій, що є гідним підтвердженням і визнанням вагомості наукових здобутків відомого вченого, успіхів у викладацькій діяльності, плідної громадської роботи на благо та процвітання України.

ДО ЮВІЛЕЮ ВІДОМОГО ПОЛІТОЛОГА І ПРАВознавця В. П. ГОРБАТЕНКА

60-річчя від дня народження і 30-ліття науково-педагогічної діяльності відзначив у 2017 р. відомий політолог і правознавець, доктор політичних наук, професор, академік Української академії політичних наук, академік Академії наук вищої освіти України, лауреат премії імені Ярослава Мудрого Академії правових наук України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреат Премії НАН України імені М. П. Василенка, провідний науковий співробітник відділу правових проблем політології Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України Володимир Павлович Горбатенко.

Народився Володимир Павлович 9 липня 1957 р. на Чернігівщині, у старовинному селищі Варва. У 1984 р. закінчив історичний факультет Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького (тепер – Націо-